N°. 2317. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 7 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 December.

De Tweede Kamer heeft gisteren hare beraadslaging over de begrooting van Binnenlandsche Zaken voortgezet. Na eenige bemerkingen omtrent de aansluiting van den Rijn-spoorweg met Pruissen, en waaruit maar al te zeer blijkt, dat Pruissen niet gezind is om die aansluiting te bespoedigen, maar ze nu weer uitstelt tot het jaar 1856, gaat de Kamer over tot de *afdeeling Onderwijs*. De algemeene beraadslagingen daarover hebben de gansche zitting ingenomen. Daarbij is weer de godsdienstige quaestie ter spraak gebragt, nu niet tegen de Katholieken, maar omtrent de Protestanten-onderling. De heer van Lennep — wie had dat van den dichter verwacht? Wij vragen zulks zonder hem er een verwijt van te maken! — de heer van Lennep bragt het geschil der Protestanten-onderling op het tapijt. Aanleiding geeft hem daartoe de toestand der theologische fakulteiten aan onze Universiteiten. Hij vindt dat de vorming en opleiding der leeraars van de hervormde kerk door den Staat is opgenomen zonder daarin aan de kerk eenigen invloed toe te kennen. De Staat gaat zelfs verder en oefent daarop een monopolie uit, dewijl niemand predikant kan worden zonder ten minste den graad van kandidaat in de Letteren en in de Theologie bekomen te hebben. De kerk mist daardoor de gelegenheid om andere leeraars te hebben dan de Staat zulks wil.

Over dezelfde aangelegenheid, in gelijken zin, is gesproken door de heeren van Reede van Oudtshoorn, Elout en van Lynden.

Daartegen zijn opgekomen de heeren ten Cate, van Golstein, van Hoëvell, Thorbecke, de Kempenaer, en de minister van Binnenlandsche Zaken. Zoo als men ziet zijn deze sprekers genomen uit alle rigtingen, behalve uit de anti-revolutionnairen. Deze beweeren, en met grond, dat niet door de hervormde kerk geklaagd wordt over de regeling der theologische zaken, maar slechts door enkele lidmaten van het hervormd kerkgenootschap. Zij beweeren daarenboven, de bepalingen, waarover men klaagt, zijn tot stand gekomen omdat het hervormd kerkgenootschap het zoo verlangd en gewild heeft. Dat er overigens meerdere vrijheid bestaat dan de »vrienden" voorgeven, dewijl niemand verpligt is aan de Universiteit zijne opleiding te nemen, en vrij is de noodige wetenschap op te doen waar

De heer Hoffman heeft de aandacht gevestigd op het besluit der Provinciale Staten van Zuid-Holland, waarbij de bewaarscholen onder het lager onderwijs zijn gerangschikt, en tengevolge daarvan moet een reglement zijn ontworpen, [illegible] dat de oprigting dier bewaarscholen be[illegible]. Hij hoopt, en wij hopen met hem, dat de minister den Koning niet zal adviseeren tot goedkeuring van dit reglement. — De minister zal de zaak onderzoeken.

De heer Sloet eindelijk meent, dat aan onze Hoogescholen een leeraarstoel moet worden opgerigt voor het Chineesch en Japanneesch. Met der daad, het is onbegrijpelijk dat bij ons te lande, waar het Chineesch en Japanneesch zoo onmisbaar zijn, een leeraarsstoel daarvoor ontbreekt, die men in Duitschland, Frankrijk en Engeland te vinden [illegible]. De heer Sloet vestigt de aandacht op den geleerden Hoffman, wiens wetenschap slechts geëvenaard wordt door zijne bescheidenheid. De heer Baud vereenigt zich met de aanmerking van den heer Sloet, en voegt daarbij de bijzonderheid toe, dat de heer Hoffman uit liefde voor zijn vaderland de schitterendste aanbiedingen te Londen en te Parijs heeft afgeslagen.

De heer Elout van Soeterwoude, het is bekend, heeft een reisje naar Toskane gemaakt, op kosten van de vrijheidlievende anti-revolutionnairen, ten einde den groothertog de vertoogen te doen omtrent de gevangenisschap van de Madiai's. Die Madiai's waren door de bevoegde wereldlijke regtbank — want men mogt soms blijven beweren dat de *inquisitie* in het spel was geweest — veroordeeld, niet omdat zij den bijbel lazen, noch omdat zij bijbels uitdeelden, maar omdat zij minderjarigen in huis lokten, en die minderjarigen tot afval trachtteden te verleiden. Diezelfde heer Elout, die zich thans zoo boos maakt, omdat de Mechelsche Catechismus zou zijn gevonden te 's Bosch bij protestantsche krankzinnigen, toog toen op reis, voor rekening van kontribueerende vrienden, — en wij begrijpen dat het reisje niet onaangenaam moet zijn geweest — ten einde in Toskane te gaan protesteeren tegen de geloofsvervolging door de Madiai's onderstaan, die men, hoe is 't mogelijk, had durven veroordeelen, omdat zij op minderjarigen hunne proselietenmakerij hadden beoefend. De heer Elout helaas! kwam te laat. Dit belette hem niet bij zijne terugkomst verslag te doen van zijne bevinding omtrent de Madiai's, en die bevinding door dichterlijke schildering zóó te kleuren, dat zij bezijden de waarheid uitviel. Zoo hadden dan de bijdragers tot de onkosten der reis iets voor hun geld, dat wel geen waarheid, maar eene karikatuur was en een prikkel tevens, om de Protestanten tegen de Katholieken, als geloofsvervolgers, op te zetten. Zou de heer Elout gedacht hebben, dat eene kinderhand spoedig gevuld is? Het is waarschijnlijk, want, nadat zijne expeditie in Toskane mislukt was, begreep hij eene expeditie in het binnenland te moeten doen, om van stad tot stad rondgaande in meetings, met de Turksche trom van hatelijke berigten bijeengeroepen, te gaan verhalen wat hij in Toskane niet gezien had, maar begreep ten dienste der anti-revolutionnaire verdraagzaamheid, die toen reeds de April-beweging in 't verschiet en op het oog had, te kunnen aanvoeren. Ook de Madiai's zijn in handen der »vrienden" eene *machine de guerre* geweest. Wij herinneren ons dien togt van den heer Elout, omdat thans de gelegenheid zich opdoet, om eene nieuwe expeditie te ondernemen. De heer Elout is toch bereid om de vrijheid van godsdienst te verdedigen, ook der Katholieken. Dat zegt hij. Wel is waar, tijdens de Madiai's vervolging omdat zij minderjarigen misleidden, werden meerderjarige Katholieken vervolgd in het Noorden, om dat zij protestant geweest zijnde katholiek geworden waren. De heer Elout heeft evenwel geene reis gemaakt naar Christiania om de godsdienstige vrijheid der Katholieken te verdedigen. Maar deze hadden dan ook niet beproefd om protestantsche minderjarigen te bekeeren. Ook liet hij den Duitschen hertog ongemoeid, die niet gedoogen wilde dat een Duitsche vrijheer in eigen huis, op eigen grond een katholiek Priester bij zich had, maar dien priester verjoeg omdat hij katholiek priester was. Maar die vrijheer had het bondregt op zijne zijde en had niet gelijk de Madiai's tegen de wet gehandeld.

Maar nu doet er zich een geval voor, dat niet gansch, maar toch eenigermate overeenkomt met de handeling, die de heer Elout laakt in het krankzinnigen-gestichť van 's Bosch.

Wij lezen namelijk in een Fransch blad het volgende:

»Miss Nightingale en hare gezellinnen zijn te Konstantinopel aangekomen. Onze korrespondent schrijft ons, dat het eerste werk van verscheidene dezer dames geweest is, om de Engelsche hospitalen op te vullen met vlugschriften tegen de katholieke godsdienst en bijzonder tegen de Biecht. (In de Engelsche hospitalen nu liggen, nota bene, talrijke katholieke Ieren en Engelschen.) Wij hadden gedacht dat de onderneming van Miss Nightingale niet zoo spoedig het karakter van onverstandigen protestantschen geloofsijver zou hebben aangenomen, en dat de begeerte om met der daad liefdadig te zijn, de kleine vlugschriftjes tegen de Katholieken zou hebben doen vergeten, die de protestantsche missionarissen overal met zich ronddragen, maar die voor zieken en gekwetsten van weinig nut moeten zijn. Wij hopen evenwel dat men daarin niets moet zien dan eene private handeling van éénigen; die zich niet herhalen zal."

Is dat niet een vond voor den heer Elout? Het komt ons toch voor, dat zieken en gekwetsten even veel regt hebben om in een uit de openbare kas bezoldigd militair hospitaal geëerbiedigd te worden, als krankzinnigen. Is te 's Bosch de Mechelsche Catechismus in handen van protestantsche krankzinnigen gevonden; te Konstantinopel zijn aan katholieke zieken en gewonden door protestantsche ziekenverpleegsters uitgedeeld protestantsche brochuurtjes, waarin al wat den Katholiek dierbaar is bejegend wordt in de taal onzer *Fakkel* en *Waakzaamheid*. De gelegenheid is dus daar voor den heer Elout, om blijk te geven van zijn ijver. De anti-revolutionnaire vrienden zullen niet nalaten gelden bijeen te brengen, om de reiskosten van hun agent te bestrijden, en zoo zal dan de heer Elout op nieuw kosteloos een alleraardigst reisje kunnen doen, en tevens het bewijs kunnen leveren, dat hij is de bewonderenswaardige vriend van de vrijheid van godsdienst voor Protestanten en Katholieken.

Middelerwijl wij den heer Elout goede reis wenschen op zijn togt naar Konstantinopel, geven wij hem tevens de verzekering, dat wij bij zijne terugkomst niet verlangen, dat hij eene binnenlandsche expeditie onderneme. Wij zeggen dat niet, omdat de heer Elout thans, wat hij vroeger niet had, als lid der Kamer eene openbare tribune heeft, waarvan hij tot het land kan spreken; want wij verlangen zelfs niet dat hij den uitslag van zijn togt naar Konstantinopel in de Tweede Kamer ter spraak brenge. Wij zullen te vreden zijn als hij hetzij in den *Nederlander* of in de *Fakkel*, dat is ons onverschillig, een eenvoudig verslag plaatst van het bevondene, waaromtrent hij van onzentwege niets bij of af behoeft te doen. Wij waarschuwen hem zelfs, dat, als het verslag van deze nieuwe buitenlandsche expeditie niet naauwkeuriger mogt uitvallen dan zijn verslag van zijn uitstap naar Toskane geweest is, wij daaraan in onze kolommen geene plaats zullen kunnen inruimen.

In de Noord-Amerikaansche dagbladen vindt men wekelijks een lange lijst van preek-advertentiën, waarin niet alleen vermeld staat, waar er gepreekt zal worden, maar ook over welk onderwerp. Indien men de sekten welke het Protestantismus reeds in Amerika geteeld heeft, eenigzins kent, zal men ligt begrijpen, dat die onderwerpen meestal geen betrekking hebben op eenige geloofswaarheid, maar hoofdzakelijk loopen over staatkundige aangelegenheden, die aan de orde van den dag zijn en voor de sekte van bijzonder belang. Doch behalve die aangelegenheden behandelt men op den preekstoel ook nog andere zaken van het hoogste gewigt, b. v. die met de keuken in betrekking staan; zoo las men onlangs de volgende annonce:

»De eerwaarde Peter, H. Show, van Greenfield zal, op aanstaanden Zondag 5 Nov., de gewone jaarlijksche predikatie houden voor het genootschap der groenteeters (legumisten) van New-York. Onderwerp: de groenten zijn de eenige spijzen welke het woord van God veroorlooft te eten."

Een ander eerwaardig heer, gewoon in de open lucht te preken, liet het volgende annonceeren toen het winter begon te worden:

»Godsdienstoefening als naar gewoonte; n°. 16 Springstreet, derde verdieping, in de dans-akademie van meester Hauper. Er zijn eenige arme vervolgde lieden, die geprotesteerd hebben tegen zekere beschuldigingen. Komt dan te zamen om den Heere hulp te verschaffen tegen de magtigen. Verwart onze Kerk niet met die van Kingstreet. Denis Harris, predikant."

Men vindt het zeker nog al gek, dat danslokaal, waar gepreekt zal worden, en die waarschuwing er bij, toch vooral goed uit te kijken, om niet bij vergissing in een ander lokaal te belanden; maar, denkt men er wel bij, 't is in Amerika, het gepriviligeerde land van alle dwaasheden, dat zulks geschiedt, en dus tamelijk ver van ons af. Ge zoudt het niet zeggen, als ge eens zorgvuldig de advertentiën onzer dagbladen nagingt. In die rubriek ontmoet men nu en dan niet minder dwaze aankondigingen van preken, die door geïmproviseerde en ambulante predikers, in dit of dat lokaal van publieke vermakelijkheden zullen gehouden worden, met opgave van de entreeprijs per persoon, even als zulks gebruikelijk is op de aanplakbiljetten der goochelaars. Doch de eigenlijke en groote spekulatie der predikers ten onzent bestaat in het uitgeven van preken. 't Is of de wonderkracht der machinerie op het predikatie-produceeren is toegepast in zulk een overvloed en met zulk een snelheid, als het fabrikaat ter markt komt. De »getrouwen" en »ongetrouwen" zijn hier beiden even ijverig, en weten naauwelijks wat titels en aanprijzingen ze bedenken zullen, om hunne overdenkingen als de onfeilbare *Revalenta Arabica*, voor alle kwalen der ziel, den goede menschen aan te prijzen. Vooral is er een dier heeren, welke het

van al zijne ambtsbroeders in de H. Bediening wint. Het is onze oude vriend, de wel-eerwaarde heer W. Bekker 1 Corint. 4, vs. 1. Deze man is in alles origineel. Hij is het niet alleen in het verkondigen, maar ook in het aankondigen en verkoopen zijner woorden. Is hij een fijn kenner der Schriftuur, hij is een niet minder fijn financier. Hij zegt bij zich-zelven, een klein vischje een zoet vischje, en daarom treedt hij in eigen persoon op als evangeliedienaar, drukker, uitgever en slijter zijner predikatiën. Zoo gaf hij onlangs een predikatie uit tegen Dr. Meyboom, en men las in de couranten:

»Verkrijgbaar in de Barndesteeg K 254 aan het *Kerkgebouw*. Prijs 25 Cents. Wordt op *franco* aanvrage in commissie verzonden. *Adres* den Wel-Eerwaarden Heer W. Bekker, op de Buitenplaats BERGSLAND aan de Weesperzijde. Alléén voor commissie *buiten de stad*."

Deze zelfde regels staan ook op den titel, ter hoogte waar anders de woonplaats en de naam van den uitgever vermeld staan.

Ex ungue leonem. Ge kunt uit deze enkele aankondiging terstond den Weleerwaarden heer W. Bekker I Cor. 4, 1 (de man noemt zich thans eenvoudig *Woutherus Bekker*) weder in alle zijn komische grootheid proeven, zoo als hij zich verleden jaar heeft vertoond in de onvergelijkelijke »Herodias list", dat meesterstuk van burlesque kansel-welsprekendheid. Toen had hij het gemunt op onze Bisschoppen, en, men weet het, helaas! welk een verpletterenden slag hij hun heeft toegebragt! Thands geldt het Dr. Meyboom, en men moet zeggen, dat W. Bekker I Cor. 4, 1, nu hij een geloofsgenoot en ambtsbroeder te pakken heeft, niet minder is als in het melodrama de »Herodiaslist." Wel is er in deze nieuwe predikatie niet die volheid van geestelijke ketelmuziek, niet die overvloed van *schauderhafte* Jan Klaassen exklamatiën, welke geen stovenzetster kon aanhooren met drooge oogen, en zonder dat zij ontvlamde in geestdrift en jammerend uitriep: »Komt laat ons teekenen tegen de Bisschoppen! — maar ze is nog rijker in oud gereformeerden onzin *à l'instar* de Smijtegeldt (een eigenschap niet genoeg te waarderen, als het *criterum* van extra groote getrouwheid) en men treft er menige bladzijde aan, waar de Weleerwaarde heer Woutherus Bekker I Cor. 4, 1 met den direkteur van het Amsterdamsche huur- en verhuurkantoor, den beroemden heer Onstee, een worsteling heeft aangegaan op leven en dood, wie van hen beiden het winnen zal in zich het malst uit te drukken.

Welk een schouwspel! 't Gebeurt zelden twee zulke geniën om den prijs in het voortbrengsel van *gallimathias* te zien dingen. En nog blijft de groote van Dam de Swanenburg onzes tijds in zijn podegrastoel gedoken, en jaagt zijn kreupele Muze niet ter baan om het groteske feit grotesk te berijmen.

We willen een paar proeven geven uit de predikatie. Op de keerzijde van het titelblad leest men:

»Eenige wenken voor Dr. Meyboom onder het lezen van mijne Predicatie."

W. Bekker 1 Corinthe IV: 1 maakt er dus stellig rekening op, dat Dr. Meyboom hem zal lezen. En waarom ook niet? De boog kan niet altijd gespannen blijven.

De wenken zijn vijf in getal en luiden:

»1. Ik ben onbestudeerd, ongeletterd.

»2. Nooit heb ik de gewoonte om mijne Predikatiën eerst op papier te stellen eer ik die uitspreek, zoo als Dr. Meyboom zeker de gewoonte heeft, — mijn Meester heeft mij geleerd: neem niet voor in uw hart wat gij spreken zult, want Ik zal het in die ure geven wanneer gij het noodig hebt.

»3. Zoo Dr. Meyboom fouten vind, ik vraag verschooning, en verzoek, dat ge die verbetert. — Een mensch die in woorden niet struikelt is een volmaakt man.

»4. De nood is mij opgelegd, menschenvrees zoude mij anders terug gehouden hebben.

»5. Indien Dr. Meyboom zulk preken eens wil hooren, onze standplaats is in de kerk genaamd NAZARETH."

Er is eene onuitsprekelijke naïviteit in die wenken. Zij vergunnen ons een blik te werpen in het wonderbaar hersenwerk van Woutherus, dat zoo leeg is en toch zoo veel dierbaars opgeeft. »Ik ben onbestudeerd, ongeletterd", zegt de bescheiden »Evangelienaar in het kerkgebouw genaamd Nazareth", alsof Dr. Meyboom, er zonder die loyale bekentenis nog een moment aan getwijfeld zou hebben en gemeend dat zijn ambtgenoot, die tegen hem optrekt ten strijde, een man van beteekenis was! Verrassend is de wending in N°. 3 en dat kinderlijk verzoek aan Dr. Meyboom, om de »fouten" te verbeteren, die Woutherus in den hem »opgelegden nood" nog al tamelijk overvloedig gemaakt heeft. Maar de 5de wenk doet de deur digt, want het is onder het lezen der predikatie voor Dr. Meyboom van het grootste belang zich telkens te herinneren, dat des predikers standplaats is »in de kerk genaamd Nazareth." Ach, verbeeld u eens Dr. Meyboom op een mistigen winteravond van de Egelantiersgracht na de Barndesteeg te zien schuiven met een toesleetje, zoudt ge dan niet vragen: wie is hier de gekste, Dr. Meyboom wien de nood niet is opgelegd, om *zulk preken* te gaan hooren, of W. Bekker I Corint. 4, v. 1, wien de nood is opgelegd aan de Weesperzijde, om *zulke preken* te doen.

W. Bekker I Corint. 4, v. 1 behandelde op den 5 November denzelfden text als zijn kollega Meyboom op den 1 November, en begint aldus. Wij schrijven de woorden letterlijk af:

»Indien ik een blik werpe op uw aller gelaat, merk ik dan niet iets dat, alsof gij in uw' veelbeteekenenden opslag van het oog mij sprekend toeroept: Hebben wij op den morgen van dezen dag zoodanig tekstwoord en derzelver verklaring niet verwacht? Waarop, Geliefden! hadt gij grond zoo iets te hopen? Het is waar, wij zijn gewoon eenmaal in de week in stille uren aan deze plaats u den rijkdom van het dierbaar Evangelium te verkondigen: te vergeefs kwaamt ge, dien gij nevens CHRISTUS zocht, vond ge aan deze plaats niet. In uwe overlegging bragt ge mij onder de predikatie van *Doctor Meyboom*;.... ook daar was ik niet, want in het minst vond ik mij daartoe niet opgewekt."

Waar zou Woutherus dan toch dien avond gestoken hebben? Hij vergeet het te zeggen. Zoo we er na raden mogen, dan veronderstellen we, dat hij aan zijn *adres* is geweest, »op de Buitenplaats *Bergsland*, aan de Weesperzijde," in de moeijelijkheden der spijsvertering. Maar Woutherus loopt daar over heen en vervolgt:

»Persoonlijk verdring ik niet gaarne de wettiglijk geroepen hoorder, zoo min als ik gaarne onwettig van mijne standplaats verdrongen wil zijn. — Ziet om u, en gij vindt de rede van ons stilzwijgen in het gewoon *avonduur* (*). Doch wat mij voorbijging op den éénen, dat gaf men mij door courant te kennen, dat op den anderen dag door de drukpers te verkrijgen was. Hoogst verwonderd. *Dr. Zaalberg* juist op dienzelfden avond in de gemeente van *'s Gravenhage* zijne intrede als.... *Predikant*. Op dienzelfden tijd *Dr. Meyboom* bij de gemeente te Amsterdam zijne intrede als.... *Predikant*. Beide verzwagerd door éénen geest van dwaling; beiden den grondslag van hunne bediening uit het Woord Gods genomen, *dat zij beiden niet gelooven, dat het Gods Woord is*: beide *één en dezelfde tekstwoorden gekozen of afgesproken, om die te verhandelen en de gemeente daardoor zand in de oogen te werpen*. Een tekstwoord, dat men anders gewoon is te vergruizen en een *zuurdeeg noemt der Bloedtheologanten* — en nu! eene gedrukte Predikatie over die woorden, alwaar duizenden van lezers zullen zeggen: *Nu, wat is er op Dr. Meyboom zijne predikatie aan te merken?* Bij het lezen hoorden wij deze vraag, zelfs van hoorders die voortdurend aan deze plaats tegenwoordig zijn."

We willen gaarne gelooven dat hoorders die voortdurend in het kerkgebouw Nazareth tegenwoordig zijn gekke vragen beginnen te doen.

Dr. Meyboom kan gerust een halven dag in rekening brengen, zoo hij den zin dezer aangehaalde bladzijde verstaanbaar weet te maken.

Na tot op bl. 16 alles door elkander gehaspeld te hebben over de prediking van Paulus te Athene en te Jeruzalem, roept Woutherus zijnen verbaasde toehoorders, die er zeker geen letter van begrepen hebben, het volgende toe:

»Verdiept u eerst in de vernuften van *Plato, Seneca, Socrates*. Volgt een *Hegel, Göthe, Fichte, Schiller*, beoogt een *Voltaire, Rousseau, Hofstede de Groot, Zaalberg, Opzoomer* en *Meyboom* na, en ik verzeker u, deze hunne vervloekte dwaalbegrippen zullen, wanneer zij u eigendommelijk zijn, niet onbeloond laten. Voegt u bij de vragende Cajafassen van dezen tijd: Zegt ons, *Zijt gij de Christus Gods?* Ja, naar hun model een mystieke Christus. Zoo als de vervloekte zwadder van *Voltaire* eenmaal uitbraakte, met hem een *Rousseau*, die het vuur van hunne verbolgenheid in hunnen buik dragen, hun staart maakt een derde gedeelte van de gevallene sterren van den hemel uit. Judas-theologanten, hunne professors zijn hen voorgegaan. Wanhoop en verworging waren de einden van hunnen onbeperkten levensloop, en wat staat hen te wachten de discipelen der *Nocolate* hoogeschool?"

Wij willen na deze treffende plaats, die ons weder het groot spektakel uit het melodrama de »Herodias list" voor den geest brengt, nog drie regels citeeren; ze zijn deze:

»Och, had de Protestantsche Kerk maar een *Vagevuur*, dan had de mensch nog maar eene loutering noodig. — God beware mij, ik denk aan Elia, hij spotte met de Baalpriesters."

Bij zulke regelen, en ze zijn er bij menigte in deze predikatie van Woutherus, heer van »*Bergsland*, aan de Weesperzijde", laat Onstee het hoofd moedeloos zinken. Wat Dr. Meyboom betreft, hij is totaal verslagen, want tegen *zulk preeken* is niets in te brengen.

De predikatie van W. Bekker I Cor. 4, 1 zal, onder de vele »aandoenlijke" requesten en protesten, welke door de »vrienden" geleverd worden, tegen wat zij noemen de Nederlandsche Hervormde Kerk een eerste plaats beslaan en steeds een gedenkstuk blijven van komisch-oud-gereformeerde kanzel-welsprekendheid in den jare 1854.

(*). Eene noodzakelijke vertimmering van nieuwe plaatsen belemmerde onze gewone door-de-weeksche Godsdienst.

Brieven uit Rome, van den 25 November, meld[...] het volgende:

»Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht en Mgr. Adras *in part. infill.* zijn met hun gevolg op het [...]kaan gelogeerd, waar in al hunne benoodigdheden [...] 'tgeen hun tot geriefelijkheid dienen kan, wordt [...]zien met de zorgvuldigste voorkomenheid, die e[...] op toelegt om het verblijf van onze kerkvoogden te [...] zoo aangenaam mogelijk te maken. Voor alles is z[...] gezorgd, dat de twee Nederlandsche prelaten o[...] vatikaan met hun gevolg als *en famille* zijn; zij on[...] en houden er het middagmaal gezamenlijk met hun [...]

»Op Zondag den 19 November hebben Hunne [...]waardigheden met andere Bisschoppen eene audiën[...] Zijne Heiligheid gehad. Toen de Aartsbisschop van U[...] voor Zijne Heiligheid verscheen, teekende zich ee[...]welling van vreugde op het minnelijk gelaat van den [...]der, die hem toeriep: ziedaar de Aartsbisschop [...] eene provincie, die door mij in 't leven geroep[...] De H. Vader ontving de Bisschoppen allerminz[...] en zal later aan elk in het bijzonder gehoor ver[...]

»Den 26 zou Mgr. de Aartsbisschop bij Z. E[...] Kardinaal Antonelli dineeren.

»Op den feestdag van den H. Andreas zou [...] konsistorie worden gehouden, om den kardina[...] over te geven aan den Patriarch van Lissabon e[...] den Aartsbisschop van Toledo; welk konsistorie o[...] vele Bisschoppen zal worden bijgewoond.

»Er zullen omstreeks 150 prelaten te Rome aa[...]men zijn. De Aartsbisschop van Parijs was den 2[...] te Rome afgestapt. Er zijn Bisschoppen uit alle [...] der wereld, behalve uit het Russische Rijk.

»De Bisschoppen hebben vier vergaderingen geh[...] die elk vier uren geduurd hebben. *Het is zeker d[...] leerstuk der Onbevlekte Ontvangenis op den 8 D[...]ber plegtig zal worden afgekondigd.* Het sluit[...] bisschoppen-vergadering was allertreffendst. Toen [...] men deze Bisschoppen, hoezeer ook door afstanden [...]zen, talen en nationaliteit gescheiden, vereenigd [...] en hetzelfde geloof, en op dat oogenblik ook pl[...] vereenigd op het middelpunt der katholieke [...] Men hoorde allen uit éénen mond plegtige belijde[...] leggen van hun geloof en van hunne gehechthe[...] Zijne Heiligheid en den heiligen pauselijken Stoe[...] diepe aandoening maakte zich van allen meester [...]zonderheid van den Kardinaal Brunelli, die als [...]ter den Paus aldaar vertegenwoordigde.

»Op Woensdag den 29 November zouden alle Bi[...]pen, die aan de kongregatie der propaganda ond[...] zijn, in het gebouw der propaganda eene verg[...] houden.

»Men geloofde dat Mgr. de Aartsbisschop van U[...] den 13 of 14 December de terugreis naar Nederla[...] kunnen aanvaarden."

Volgens opgave van het ministerie van Finan[...] aan de verschillende kantoren van 's rijks accijnse[...] de maand November jl., op nieuwe rekening ont[...] aan suiker-accijns in hoofdsom, opcenten en co[...] zegel een bedrag van *zes duizend acht honderd [...] gulden vijf en dertig en een halve cent.*

Volgens de jongste bij het departement van K[...] uit Curaçao ontvangen tijdingen, heeft de gele[...] zich aldaar weder vertoond, en van den 4 tot [...] den 18 October jl., onder de schepelingen van [...] zeemagt, acht slagtoffers gemaakt.

De min. van Finantien, gelezen hebbende eene mi[...] een der heeren arrondissementsdirecteurs der directie [...]gen, enz berigtende op een request van de kooplieden [...] verzoekende, dat, bij aanvoer van olie voor hunne [...] de voorzorgmaatregel, voorgeschreven bij de reso[...] den 12den Oktober 1854, n° 120, moge achterwege [...]

Gelezen hebbende eene missive van eene der Ka[...] Koophandel en Fabrieken, omtrent hetzelfde onderw[...]

Heeft bij resolutie van 22 November jl., n° 8, go[...]den, den heer arrondissements-direkteur te magtigen [...] boom- of olijfolie, welke uitsluitend voor fabriekge[...]stemd is en, met betrekking tot hare hoedanighei[...] ongeschikt wordt bevonden om als *eetbare* olie te dien[...] het regt van 50 cents het vat, bij den invoer toe [...] mits de bestemming bij den invoer of bij den uitslag [...]trepôt worde aangegeven, en om bijaldien er twijfel m[...]staan, of de boom- of olijfolie werkelijk ondienstig is o[...] eetbare olie gebruikt te worden, aan den invoerder, te[...] tegen het regt van 50 cents het vat te kunnen inve[...] keus te laten, om die olie te doen vermengen, het[...]eenkomstig de resolutie van 12den October 1854, [...] hetzij met eene zoodanige hoeveelheid oneetbare boom[...] olie, dat de ingevoerde olie niet meer als eetbare o[...] kunnen gebruikt worden.

Wij ontvangen een rapport betreffende het voorge[...] nopens de redding der equipage van de Engelsche [...] boot *Earl of Douglas* op den 29 Nov.:

»Daaruit blijkt o. a. dat die boot te midden der [...]ding en van eene hooge zee allergevaarlijkst [...] de tweede witte ton van de Westplaat aan [...] zat. Daar zij de vlag toonde, werd den 28 [...] de reddingsboot door den heer H. L. M. van [...] te Brielle, direkteur der reddingsboot, te water [...]

Bij de stoomboot komende, zagen de manschappen, die zich in de reddingsboot bevonden, dat eene ijssloep van de stoomboot afstak, welke bemanning hun zeide, dat niemand van boord wilde gaan, en men geen hulp verlangde, weshalve de reddingsboot terugkeerde.

»Den volgenden dag, toen men aan het strand ontdekte, dat het stoomschip nog op dezelfde plaats aan den grond zat, werd, niettegenstaande den hevigen storm uit het N.W. en de hooge zee en branding, de reddingsboot op nieuw te water gebragt. Een eind wegs gevorderd zijnde, was de bemanning, in weerwil van alle inspanning, om haar menschlievend doel te bereiken, genoodzaakt naar het strand terug te keeren.

Hoewel later bij eene herhaalde poging, om de redding te bewerkstelligen, meest alle der daartoe bijeengeroepene manschappen verklaarden, dat door de hooge zee en branding het niet mogelijk was de stoomboot te bereiken, begaven zich niettemin, op vernieuwd aandringen van den heer van Kruyne en anderen, om ten minste nog eenmaal het mogelijke te beproeven, ten einde de zich in levensgevaar aan boord bevindende schepelingen, welke men door den verrekijker op de brug en het halfdek zag staan, — daar het overige van het schip onder water stond) — te redden, vrijwillig in de boot: Arij Borstlap Lz., als schipper en stuurman, Arij Schaap, Schipper, Pieter den Harder, Hendrik Witte Simon Fasol, Klaas Termijn, Leendert Borstlap Az., allen roeijers, aan wie het mogt gelukken dezelve van af het strand door de branding te krijgen. Toen zij echter tot digt bij het schip genaderd waren, kregen zij een hevige bui uit het N.W., vergezeld van hagel, welke hen belette de schepelingen meer te kunnen zien; terwijl zij, toen de lucht later opklaarde, zagen dat zij een aanmerkelijk eind verdreven waren. Nu echter op nieuw hunne krachten inspannende, mogten zij eindelijk het stoomschip bereiken, en hadden zij het geluk, na een moeite- en gevaarvollen togt van ruim twee uren, 2 vrouwen, 3 kinderen en [illegible] mannen, allen passagiers, aan wal te brengen, terwijl de overige ekwipage en passagiers nu in de gelegenheid waren zich in hunne eigene reddingsbooten te bergen, [illegible] spoedig het strand bereikten.

[illegible] verwondering aan den gezagvoerder later te kennen gevende, waarom hij niet getracht had met zijne [illegible] reddingsbooten den wal te bereiken, daar dit toch [illegible]lijker was dan van den wal naar het schip te komen [illegible]de deze, dat zij te klein waren om allen, die aan boord waren, te bevatten, en hij dus bevreesd was, dat, zoo men zich met dezelve had willen redden, [illegible] der golven zouden zijn geworden.

[illegible] vermelding verdient hier ook vooral het gedrag van den burgemeester van Oostvoorne, die den heer van Kruyne steeds heeft ter zijde gestaan en alle mogelijke hulp heeft verleend. *(N. R. Ct.)*

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 5 December.

[illegible] zitting zijn ingekomen twee wets-ontwerpen tot [illegible] van provinciale belastingen in Overijssel, met daarbij behoorende Memorie van Toelichting.

De commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp betreffende den invoer van gemunt en ongemunt goud in Nederlandsch Indië heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. [illegible] heeft beslist dat de beraadslaging over dat wets-ontwerp [illegible]nader zal worden bepaald.

[illegible]mer heeft de behandeling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting (Departement van Binnenlandsche Zaken) en bepaaldelijk [illegible] de 6de afdeeling „waterstaat en publieke werken", die [illegible] afgebroken was, heden voortgezet.

[illegible] behoorende artikelen 81 en 84 zijn zonder beraadslaging [illegible] zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd. Over artikel [illegible] „vergoeding aan de Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij enz." hebben de heeren Godefroi, Schimmelpenninck [illegible] der Oije en de minister van Binnenlandsche Zaken het woord gevoerd, waarna ook dat artikel zonder stemming aangenomen werd.

[illegible] afdeeling „onderwijs" gaf aanleiding tot het voordragen van beschouwingen over dit onderwerp aan de heeren: [illegible], Blaupot ten Cate, Hoffman, van Goltstein, [illegible], van Hoëvell, Sloet tot Oldhuis, de Kempenaer, [illegible] van Oudtshoorn, Elout van Soeterwoude, Baud, [illegible] en den minister van Binnenlandsche Zaken.

[illegible] behandeling der artikelen van deze afdeeling zal [illegible] een aanvang worden gemaakt.

'S GRAVENHAGE, 5 Dec. De vier personen, die zich nog in het gasthuis bevinden, ten gevolge van het onheil, dat [illegible] dagen alhier heeft plaats gehad, verkeeren allen in [illegible] gelijken toestand, inzonderheid het dochtertje [illegible] van acht jaren, en de dienstmeid voor wier leven [illegible] geducht is, allen lijden verschrikkelijk; en indien de vrouw mogt herstellen, vreest men dat zij [illegible] zal blijven.

ZALT-BOMMEL, 3 Dec. Het water in de rivier de Waal is sedert een paar dagen aanmerkelijk gewassen, zoodat de scheepvaart thans ongehinderd kan voortgaan en [illegible] booten nu weder geregeld kunnen aanleggen. [illegible] dat, doordien was, de haven, waaraan men [illegible] was, op nieuw is ingeloopen, en waardoor nu de verdere arbeid daaraan is moeten gestaakt worden.

KAMPEN, 4 Dec. Er bestaat plan om de stad aan de overzijde van den IJssel uit te breiden; aanvankelijk is aanvrage gedaan, om eenige huizen te zetten tusschen de Nieuwe Stads-Herberg en de sluis in den dijk, en eene commissie uit den raad benoemd, om te onderzoeken, hoe zulks het best zal kunnen uitgevoerd worden.

MAASTRICHT, 3 Dec. In de raadsvergadering van gisteren heeft de heer Jaq. Bemelmans zijn ontslag als wethouder ingezonden, hetwelk met eenparige stemmen van de 16 aanwezige leden is aangenomen. In dezelfde zitting hebben de twee overgebleven leden van het algemeen armenbestuur, de HH. Clermont en Nijpels, verzocht, dat de raad dat bestuur zoude ontbinden en in de administratie der armengoederen op nieuw zoude voorzien; daarbij te kennen gevende, dat zij ook verlangden bij de benoeming van een nieuw bestuur niet in aanmerking te komen. De raad heeft besloten, dat de leden, die hun ontslag hebben ingediend, zouden aangezocht worden om daarop terug te komen. Bij gemis van eene verordening op de wijze van vervulling in de vacante plaatsen bij het armenbestuur is men met de zaak zeer verlegen. *(H.)*

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

WEENEN, 5 Dec. Eene dépêche uit het leger voor Sebastopol, bij het dagblad *Lloyd* ontvangen, meldt dat den 25 de bezetting dier vesting een uitval had gedaan, die echter door de Engelschen was afgeslagen. De Russen hebben bij deze gelegenheid negen stukken geschut verloren, die den Engelschen in handen vielen.

— De *Oest. Corr.* zegt het volgende: »Het traktaat van bondgenootschap tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden, is thans een feit, dat ten doel heeft het herstel des vredes. Men hoopt dat de bondgenooten van Oostenrijk tot dit traktaat zullen toetreden.

WARSCHAU, 5 December. Ingevolge het voorwaarts rukken van de Russische garde, trekt generaal Sievers het eerste infanterie-korps zaâm op den linker Weichseloever, en trekt het tweede infanterie-korps onder generaal Paniutin, naar Volhynië en Podolië op. De oorlog met Oostenrijk wordt als onvermijdelijk aangemerkt.

MADRID, 5 December. Met eene aanzienlijke meerderheid van 146 tegen 4 stemmen, hebben de Cortes een votum van vertrouwen aan de regering gegeven. Het tegenwoordige ministerie blijft derhalve aan het bewind.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Dec. Door den *Moniteur* zijn heden ochtend de volgende dekreten bekend gemaakt:

Prezident van den Senaat voor de aanstaande wetgevende zittingen, de heer Troplong; Vice-prezidenten van den Senaat, de heeren Mesnard, Drouyn de l'Huys, minister van Buitenlandsche Zaken, maarschalk Baraguey-d'Hilliers, generaal Regnault de Saint-Jean-d'Angely.

Vice-prezidenten van het Wetgevend-ligchaam, de heeren Schneider en Reveil; Senateurs, de heeren Billaut, minister van Binnenlandsche Zaken, de Flamarens, Poniatowsky, generaal Prévot, Tourangin en Waïsse. Deze laatste zal de administratie van het departement der Rhône behouden, welke hij thans waarneemt.

— De *Constitutionnel* schrijft over de alliantie dezer dagen tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden gesloten, het volgende:

»Het is een feit van oneindig groot gewigt, reeds dikwerf aangekondigd en weder betwijfeld, maar thans tot stand gebragt. Het zal onder de merkwaardigste handelingen der diplomatie van den nieuwen tijd gerekend worden, en werpt nog meer luister op de dagteekening van 2 Dec., die in de geschiedenis van ons vaderland reeds onvergetelijk is.

»Den 2den December 1804 ontving Napoleon I de keizerskroon uit de hand van den Paus; den 2 December 1805 won hij den slag bij Austerlitz. Den 2 December 1851 is Europa door Napoleon III uit den afgrond der regeringloosheid gered; en drie jaren later heeft hij juist op denzelfden dag de vruchten van zijne diepe wijsheid en langdurige gematigdheid geplukt in de verbreking van hetgeen nog overig was van den bond, welke veertig jaren geleden, uit haat tegen al wat Bonaparte heette, door de souvereinen van het Noorden tegen Frankrijk gevormd werd.

»Die bond bestaat thans alleen nog maar in de herinnering en in de geschiedrollen. Het te Weenen gesloten verdrag verandert niet alleen den stand van het Oostersche geschil, het verandert ook Keizer Napoleon's positie in Europa; en terwijl het aan de zaak van het Westen nieuwe kracht voor den strijd tegen Rusland bijzet, vergroot het Frankrijks invloed op het lot der wereld.

»De tekst van het Weener verdrag is nog niet bekend, men weet dus niet hoever en voor welk geval Oostenrijk zich aan Frankrijk en Engeland sluit; evenmin weet men, welke aanrakingspunten er welligt bestaan tusschen Oostenrijks nieuwe verbindtenis met de Westersche mogendheden en de bijzondere verbindtenis die het laatstelijk met Pruissen aangegaan heeft. Doch het feit der onderteekening van een alliantieverdrag met Frankrijk en Engeland is van Oostenrijks zijde op zich zelf reeds eene daad van vijandigheid tegen Rusland; het is eene voorbereidende stap voor eene breuk tusschen de hoven van Weenen en St. Petersburg, die uitblijven kan.

»Deze nieuwe positie van het Weener kabinet brengt mede, dat ook het Berlijnsche kabinet nader tot de Westersche mogendheden komen en zich van Rusland verwijderen moet. Dezer dagen immers is, gelijk men weet, aan het in April jl. tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten verdrag een artikel toegevoegd, waarbij Pruissen zich verbindt om Oostenrijk iederen buitenlandschen aanval te helpen afslaan. Thans nu Oostenrijk door een formeel verdrag met Engeland en Frankrijk in verbond getreden is, kan het van geen anderen kant dan van Ruslands zijde aangevallen worden. Het is dus alleen tegen Rusland, dat Pruissen geroepen kan worden de bij het verdrag met Oostenrijk aangegane verbindtenissen gestand te doen.

»Alzoo is het de medewerking van geheel Duitschland in verschillende mate en onder verschillende vormen, die door het Weener verdrag aan de Westersche mogendheden verzekerd wordt in den strijd dien zij tegen Rusland voeren ten behoeve van Europa, hetwelk door Ruslands streven naar magtsvergrooting bedreigd wordt in zijne onafhankelijkheid en in zijn geloof. Hoe veel onderpanden van de zege, hoe veel reden voor gerustheid is in dat alles voor ons gelegen!"

Verder bevestigt de *Constitutionel* zijne verzekering, dat de vervroegde bijeenroeping der wetgevende kamers in Frankrijk evenmin als in Engeland de voorbode is van buitengewone en spoedvereischende maatregelen. »Het Engelsche gouvernement toch heeft het Parlement om geene andere reden thans zamengeroepen, dan omdat het onverwijld magtiging behoeft om regementen burgermilitie op Malta, de Ionische eilanden en Gibraltar garnizoensdienst te doen verrigten; en te Londen is het de algemeene verwachting dat het Parlement tegen Kersmis reeds weder uiteen gaan zal, om eerst in 't laatst van Januarij zijne zittingen te hervatten. Evenzoo was in Frankrijk de toestemming van het Wetgevend Ligchaam noodig, opdat de nieuwe ligting van recruten zoo spoedig zou beschikbaar zijn als de oorlog vereischt. Ware het voor Frankrijks eer noodig dan zou het Wetgevend Ligchaam voorzeker toonen dat het bij de vaderlandsliefde der natie en de geestkracht des gouvernements niet wil achterblijven; maar deszelfs vervroegde bijeenroeping staat geenszins in verband met plotseling gebleken behoeften van dringenden aard. De geldmiddelen en hulpbronnen, waarover ons gouvernement thans beschikken kan, zijn toereikend in den tegenwoordigen staat der zaken, die door het Weener verdrag nog beter geworden is."

— Hoewel in de muren van Sebastopol een bres is, waardoor dertig personen te gelijk zouden kunnen stormloopen, de daar achter zich verheffende wallen zijn zoo sterk, dat zij het besluit regtvaardigen om de bestorming te verdagen, als aan te veel kansen onderworpen, om ze te wagen met eene, in getal tegenover de verdedigers, mindere magt. Men berekent dat het totaal der versterking, den geallieerden gezonden, niet vóór den 10 Januarij in de Krim zal zijn. Tot aan dien tijd zullen alzoo de Engelsche en Fransche bevelhebbers niets uitrigten. Het is te betwijfelen dat vorst Menschikoff de poging van Inkermann zal herhalen. Men gelooft dat tegen de lente het verbondene leger tot het cijfer van honderd dertig duizend of honderd vijftig duizend man zal gebragt worden.

Gelijk bekend is, heeft de hertog van Cambridge het tooneel des oorlogs verlaten, aan eene gevaarlijke ziekte lijdende, die in zijn geslacht erfelijk is. Prins Napoleons gezondheidstoestand, zonder zoo onrustbarend te zijn, eischt eene zorgvuldige verpleging. De prins, uitgeput door buikloop op den dag van den veldslag bij Inkermann, wilde, na op bevel van den generaal en chef, een zijner brigades in het hevigst van het vuur gezonden, en er toe bijgebragt te hebben, om met de andere den uitval der Russen terug te drijven, wilde (hoewel generaal Canrobert hem daarvan verschoond had) den ganschen dag te paard blijven. Die buitengewone inspanning heeft er veel toe bijgebragt om hem geheel uit te putten. Generaal Canrobert lijdt aan beide armen ten gevolge der ontvangene wonden. Die kwetsuren zijn echter niet gevaarlijk, maar beletten hem zelf te paard te stijgen, zoodat hij in den zadel gezet moet worden.

— Nieuwe proefnemingen met het werktuig om boomen te verplanten, uitgevonden door den heer Stewart Mac Glashen, zijn te Saint-Cloud in tegenwoordigheid des Keizers gedaan. Zonder moeite heeft de machiene een accaciaboom, hoog 10 ellen en 50 centimetres in middellijn, die door geen twintig paarden zou kunnen uitgeligt zijn geworden, uit den grond getrokken. Het werktuig heeft zulk een kracht, dat, zegt men, daarmede eeuwenoude boomen van de grootste soort kunnen verplant worden. Twintig minuten zijn er toe noodig geweest, om den boom, waarvan wij spreken, uit te rukken en wederom in de ontstane opening te verplanten.

ENGELAND.

LONDEN, 6 December. De mail van New-York, te Liverpool aangekomen, berigt, dat er te Wasinghton

eene ministerieele wijziging zal plaats hebben. De heer Bruckman, minister te Londen, zal vervangen worden door den heer Marrey; de heer Mason zal Parijs verlaten om in het kabinet plaats te nemen, en de heeren Soulé, Seymour en Belmont zullen terug worden geroepen.

Uit Kopenhagen wordt gemeld: Het gansche ministerie heeft zijn demissie gegeven, die door den Koning is aangenomen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Dec. Het alliantie-traktaat door Oostenrijk en de Westersche mogendheden alhier onderteekend, bepaalt dat het binnen de drie maanden in werking zal worden gebragt, mogt Rusland in dat tijdsverloop de vier punten van waarborg niet hebben aangenomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 December.

BEVALLEN (2 Dec.): W. A. S. Alberdingk Thijm, geb. Kerst, Z.

OVERLEDEN (30 Nov.): C. P. Thierens, 67 j. — (1 Dec.): J. P. Piël, 48 j. — (2 Dec): J. A. Böhringer, 61 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			5 DEC. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	6 DEC.		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.			$59\frac{1}{16}$	$59\frac{5}{16}$	à	$59\frac{1}{2}$	$59\frac{5}{8}$
Dito Dito	3	〃	$70\frac{1}{8}$	$70\frac{1}{2}$	〃	$70\frac{5}{8}$	
Dito Dito	4	〃	$88\frac{9}{16}$	$88\frac{3}{4}$	〃	89	$88\frac{3}{4}$
O. I. Leening 1844	4	〃		$88\frac{1}{2}$	〃		
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	〃			〃		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	〃	$120\frac{1}{4}$	$120\frac{1}{2}$	〃		
Haarlemmermeer	5	〃			〃		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	〃	$99\frac{7}{8}$		〃		
〃 Holl. Spoorw.-M.		〃			〃		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$	〃			〃		
Maatschappij van Weld.	4	〃			〃		
Aand. Ned. Bank		〃			〃		
België	$4\frac{1}{2}$	〃			〃		
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$	〃			〃		
Frankrijk, Obligatiën	3	〃			〃		
Spanje, Onbep. Stukken	1	〃	$18\frac{1}{4}$	$18\frac{1}{2}$	〃	$18\frac{3}{4}$	$18\frac{3}{4}$
Dito	3	〃	$37\frac{3}{4}$	$38\frac{1}{8}$	〃		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	〃	$33\frac{1}{2}$	$33\frac{3}{4}$	〃	34	34
Coupon-Bewijzen			$5\frac{5}{8}$	$5\frac{5}{8}$	〃	$5\frac{11}{16}$	
Amortisable Schuld			$4\frac{9}{16}$		〃		
Portugal, te Londen	3	〃	$36\frac{3}{4}$	37	〃		
Dito Uitgestelde				$14\frac{1}{4}$	〃		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	〃	$99\frac{7}{8}$		〃		
Dito Dito 1828 en 1829	5	〃	$99\frac{7}{8}$		〃		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	〃	$82\frac{3}{4}$		〃		
Dito	$4\frac{1}{2}$	〃	$84\frac{5}{8}$	85	〃		
Dito bij *Hope*	4	〃		$75\frac{1}{4}$	〃		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	〃	$73\frac{13}{16}$	$74\frac{1}{8}$	〃		
Dito bij id. 5de Serie	6	〃			〃		
Certifikaten te Hamburg	5	〃	$84\frac{1}{4}$	83	〃		
Inschrijving in Assignat.	6	〃	$56\frac{3}{8}$		〃		
Certifikaten van dito	6	〃	$56\frac{3}{8}$	$56\frac{5}{8}$	〃	$56\frac{1}{2}$	
Engelsche Russen					〃		
Polen, Certifikaten	4	〃	$65\frac{1}{4}$	$64\frac{3}{4}$	〃		
Dito Aand. met Lot. fl. 500			$137\frac{1}{2}$		〃		
Oostenrijk, Metalliek	5	〃	64	$63\frac{7}{8}$	〃	$64\frac{5}{16}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	〃	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{1}{2}$	〃	$32\frac{3}{4}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	〃	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{1}{2}$	〃	$32\frac{3}{4}$	
Dito Nieuwe	5	〃	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{2}$	〃	$74\frac{3}{4}$	
Dito 1854	5	〃	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{2}$	〃	$74\frac{3}{4}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	〃			〃		
Dito	4	〃			〃		
Aand. met Loting fl. 250		〃			〃		
Nieuwe dito 1854			*f* 226		〃		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$	〃			〃		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					〃		
Dito Orig.					〃		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	〃			〃		
Denemarken, Leen. te Lond.	5	〃			〃		
Louisiana bij *Hope*	5	〃	$99\frac{1}{2}$		〃		
Braziliën	5	〃	$95\frac{1}{2}$		〃		
Dito 1843	5	〃			〃		
Mexiko	3	〃	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{3}{4}$	〃		
Dito Onbepaalde			$19\frac{9}{16}$	$19\frac{3}{4}$	〃		
Peru	$4\frac{1}{2}$	〃	$64\frac{1}{2}$	66	〃		
Grenada, a £ 100	$2\frac{1}{4}$	〃	$15\frac{5}{8}$	$15\frac{5}{8}$	〃	$15\frac{11}{16}$	
Dito Uitgestelde			$5\frac{5}{8}$		〃		
Ecuador a £ 100			$2\frac{5}{8}$		〃		
Venezuela, a £ 100	$3\frac{3}{4}$	〃			〃		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$	〃			〃		
Grieken, te Londen	5	〃			〃		

Nat. Met. $66\frac{3}{4}$, $67\frac{1}{8}$, $67\frac{1}{8}$.

Onze beurs was heden zoo in handel als variatie zeer geanimeerd, door aanzienlijke kooporders, welke in meest alle genoteerde effekten plaats hadden, die eene merkbare prijsverhooging hoofdzakelijk in Holl., Spaansche, Portug. en Oostenrijksche fondsen veroorzaakten.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{1}{4}$
[illegible]	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels	»	» $85\frac{1}{2}$
[illegible]	2/m.	» $55\frac{1}{2}$	Petersburg	»	» $1.71\frac{1}{2}$
[illegible]		[illegible]	Weenen	6/w.	» 28
Madrid	[illegible]	[illegible]	[illegible]	»	» $35\frac{1}{4}$
Cadix		[illegible]	[illegible]		» [illegible]
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» [illegible]
Lissabon	»	» $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» $41\frac{1}{4}$	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Dec. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $51\frac{1}{4}$, 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. —; 1848, —; Spanje 1—3 pc. $18\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pc. 34; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 67.

PARIJS, 5 Dec. Fransche 3 pc. 72.50; $4\frac{1}{2}$ pc. 97.—; 3 pc. Spanje $34\frac{3}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{3}{8}$; Met. 5 pc. 81; Rom. Leen. $81\frac{3}{8}$.

MADRID, 2 Dec. 3 pc. Schuld 35.75; id. 1 pc. 19.50.

LONDEN, 5 Dec. Consols $92\frac{5}{8}$, 3 pc. Spanje buitenl. $38\frac{1}{4}$; 1 pc. dito $18\frac{3}{4}$; Comité-Bewijzen $5\frac{5}{8}$; Passive $4\frac{5}{8}$, 5 pc. Rusl. $95\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. dito $86\frac{1}{2}$; 4 pc. Holl. $90\frac{3}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pc. id. $60\frac{3}{4}$ 5 pc. Sardinië $83\frac{1}{2}$; Brazilië 96; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $66\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $5\frac{1}{4}$; id. werk. 15; 3 pc. Mexiko 21; 4 pc. Portugal 41; Turkije $6\frac{7}{8}$; Ecuador $3\frac{3}{8}$; Wissel op Amst 11.17.

WEENEN, 5 Dec. Met. 5 pc. $82\frac{3}{4}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $72\frac{1}{2}$; Bank Aktien 1240; Wissel op Londen 12.08, Amst. —; Parijs $145\frac{1}{2}$. Goud —; Zilver $26\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 5 Dec. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland $81\frac{1}{4}$; 5 pc. 93; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $14\frac{3}{4}$; Parijs $78\frac{1}{6}$; Amst. 140; Weenen —; Petersburg $98\frac{3}{8}$.

HAMBURG, 5 Dec. Spanje 3 pc. 31; id. 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. 90; 3 pc. Mexikanen $14\frac{1}{2}$; Wissel op Amst. 13 $3\frac{1}{8}$; Londen kort 36 05.

FRANKFORT, 5 Dec. 5 pc. Met. $65\frac{5}{8}$; 3 pc. Spanje binnenl. 33; id. 1 pc. $18\frac{1}{8}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 December.

GRAANMARKT.

Tarwe flaauw; 128 ℔ b. Poolsche *f* 485; 132 ℔ n. Geldersche *f* 4 5.

Rogge slap en alleen verkocht: 119 ℔ n. Inlands. *f* 300; 120 ℔ dito *f* 304, 306.

Garst in een doen; 112 ℔ N. Deensche *f* 240.

Haver en Boekweit zonder handel.

In veiling tegen Maandag aanst. 25 Last Deensch Rogge 123/124 ℔.

Op 9 vaten Olie in April ek. $84\frac{1}{2}$; Oct. 71 £. *Lijnzaad* een doen: 108 ℔ Catania *f* 460. *Raapolie* op 6/w. *f* 53; Vliegend *f* 52, $50\frac{3}{4}$, 1°. Mei ek. *f* 49. *Lijnolie* op 6/w. *f* $43\frac{1}{4}$; Vliegend *f* $42\frac{1}{2}$. *Hennepolie* op 6/w. *f* $48\frac{1}{2}$; Vliegend *f* 47.

ANTWERPEN, 5 Dec. *Koffij.* Heden zijn verhandeld 500 balen Brazil.

Rijst. Voor uitvoer zijn 80 vaten Carolina afgedaan.

Granen. Voor Tarwe en Rogge was de stemming iets vaster.

LONDEN, 4 Dec. *Ruwe Suiker.* In de vreemde soorten zeer vast met veel kooplust voor uitvoer. Crushed met weinig handel voor uitvoer.

Koffij. Native Ceylon zonder prijsverandering met geringen omzet. — *Thee.* Met verkoopers tot de voorgaande prijzen.

Talk kalm. Petersburger 65 s. 6 d.

Granen. Inlandsche Tarwe 2 s. lager. Vreemde flaauw met weinig verkoopers. Garst 2 s. lager.

LIVERPOOL, 4 Dec. *Katoen* prijshoudend; verkocht 8000 balen.

BORDEAUX, 2 Dec. *Voorloop* 3/6 208 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 5 Dec. A. J. Andresen, Columbine, Baltimore. E. F. Lorentz, Doctor Kniep, New-York, J. v. Brouwershaven: Patterson, William Wilnot, id. L. den Breems, Koophandel en Zeevaart, Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 Dec. in lading naar:

Keulen	P. Grenshauser, die Gebrüder.
Mainz	J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Frankf. & Coblentz	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.

KEULEN, 5 December aangekomen:

J. v. d. Wielen	van	Rotterdam	met	3235	centenaren
W. Jansen	„	„	„	2744	„
M. Lamers	„	„	„	2927	„

Rijnhoogte ARNHEM 5 Dec. 3 el 89 duim.
KEULEN 3 „ 10 vt. „

Advertentiën.

(453) Heden overleed in den ouderdom van ruim acht en zeventig jaren, Vrouwe THEODORA MARIA JOSEPHA VAN LANSCHOT, Echtgenoot van den Heer VICTOR ANDREAS VAN RIJCKEVORSEL, tijdig voorzien van de Heilige Sacramenten der stervenden.

'S HERTOGENBOSCH, den 4 December 1854.

Kiezersvereeniging

DE

GRONDWET

Bij de Verkiezing op Maandag 11 December van een Lid voor den Gemeenteraad, wordt de Vereeniging aanbevolen, den Heer

R. DANIEL WOLTERBEEK.

Namens het Bestuur:
H. CROOCKEWIT, *Presid*[illegible]
(455) H. RAHUSEN, *Secretaris.*

Eene Jufvrouw van zeer fatsoenlijke famil[illegible] delbaren leeftijd, R. K. Go[illegible] zag zich gaarne tegen Februarij a. s. of eerder [illegible] als **Huishoudster, Jufvrouw van Gezel**[illegible] of ter **adsistentie van eenen ziekelijke**[illegible] **of eene Dame**, kunnende men van een [illegible] de beste getuigenissen produceeren. Adres met [illegible] brieven onder letter E. bij den Boekverkooper W[illegible] SCHALKERWEERD, te Utrecht.

Bij den Uitgever dezer Courant zal Vrijdag d[illegible] dezer eene belangrijke Brochure van de pers kom[illegible] de **Onbevlekte Ontvangenis der H. M**[illegible] Getrokken uit de *Civiltà Cattolica* van November [illegible] en uit het Italiaansch overgebragt door A. L. K. Pr.

Bij bovengenoemde is van de pers gekomen:

'S HEEREN KRUISWEG.

Gedichtjes voor iedere Statie.

Met 16 Staalplaatjes door J. POELHE[illegible]

Met goedkeuring van Z. D. H. de Bisschop va[illegible] lem. Uitgegeven ten voordeele der Armen.

Prijs gebonden in linnen band . . . [illegible]
» ingenaaid . . . . [illegible]

En zonder plaatjes zijn ze verkrijgbaar tegen [illegible]

De nederige schrijver van deze gedichtjes, [illegible] en geschikt tot opwekking van het godsdienstig [illegible] des godsdienstigen christens, bij de overweging va[illegible] dierbaar lijden, laat zijne dichterlijke overwegingen [illegible] gaan door de volgende regelen:

Kleen Boekske, dat van lijden spreekt,
Van 't lijden van den Heer;
En tevens om een penning smeekt,
Een penning, Hem ter eer;
Zeg, durft ge 't wagen, zoo alleen,
De wijde wereld in te treên?

— Ik zoek de gunst der wereld niet
Maar slechts 't ootmoedig hart,
Dat Jesus mint, de zonde vliedt
En heul zoekt in zijn smart.
Och vond ik vele! daar alleen
Vraag ik een plaatsje stil en kleen.

OVERDENKINGEN EN GEBE[illegible]

GEDURENDE HET

JUBILÉ VAN 1854—55.

vergund door

Z. H. PAUS PIUS IX.

Voorafgegaan door den Herderlijken Brief van [illegible] Hoogw. den Bisschop van Haarlem en eene gesch[illegible] dige toelichting van deze heilzame instelling.

Groot 60 bladz. compact gedrukt.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 Cen[illegible]

Dit *Jubilé-boekje* met de Herde[illegible] **brief van den Aartsbisschop van U**[illegible] **wordt uitgegeven te Utrecht bij den** [illegible] **handelaar**

J. R. VAN ROSS[illegible]

(456) Bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK te Amsterdam, ligt ter perse:

De Onbevlekte Ontvangenis der Moeder van G[illegible]

Geschiedkundig toegelicht voor geleerden en ongeletterden, met eene aan[illegible] **zende goedkeuring van Mgr. PARRISIS, Bisschop van Arras.**

De prijs van dit voortaan voor alle ware geloovigen onmisbaar en in een bevalligen stijl geschreven [illegible] is, met gekleurden omslag . . . . [illegible]

Bij denzelven zal mede nog in den loop dezer maand het licht zien:

Leesboekje voor meergevorderde leerlingen der lagere scholen,

Met onderscheidene lettersoorten gedrukt. Prijs 30 Cents.

Dit leesboekje waarop reeds aanzienlijke bestellingen zijn gedaan, beveelt zich bijzonder aan, dat het vereerd is met de hooge Goedkeuring van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Bisschop van Haarlem.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.